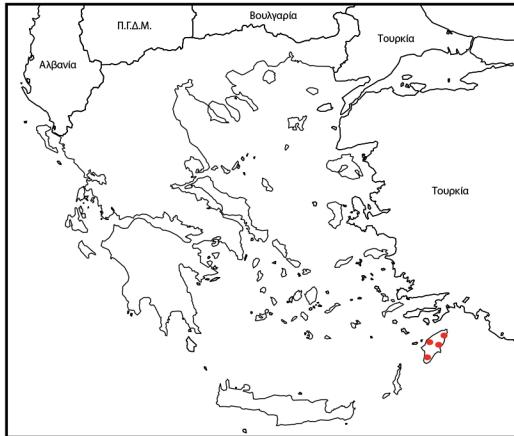

■ **Κατηγορία κινδύνου στην Ελλάδα:** Κινδυνεύον EN [B1b(i,ii,iii,v)c(iii,iv)+2b(i,ii,iii,v)c(iii,iv)]

■ **Κατηγορία κινδύνου διεθνής:** Τρωτό VU

Summary: Gkizani is a primary fish endemic to the freshwaters of Rhodes Island. Its population is the only European population. Its isolation in the island dates since the Upper Tertiary. In the opposite catchment of Asia Minor some other closely related populations occur. In Rhodes the species was studied under a LIFE-Nature project. As a result, a number of protected areas were proposed, such as the Loutani Refuge, the Agia Eleousa artificial basin, the Psinthos Park etc. Actually, it is estimated that the species is safer, especially because of the large space offered by the dam-lakes of Apollakia and Gadouras and the reservoir of Efta Piges. Some populations, such as the one at Kalavarda (western part), are still in danger of extinction due to lack of water, while some other in the eastern part, such as the ones in Myloi Koskinou and Mandraki, are already extinct because of water pumping. A special problem, which is under study, concerns the genetic determination and separation of the original and stocked populations. Gkizani is considered as Endangered.

Εξάπλωση, πληθυσμιακά στοιχεία και τάσεις: Το γκιζάνι είναι ενδημικό των εσωτερικών υδάτων της Ρόδου (Δωδεκάνησο) και αποτελεί το μοναδικό ευρωπαϊκό πληθυσμό, ο οποίος ανάγεται μέχρι και το Ανώτερο Τριτογενές. Οι αρχικοί πληθυσμοί έχουν περιγραφεί από τον ποταμό της Καλαβάρδας (δυτική ακτή) και διάφορα ανεξάρτητα ρέματα της ανατολικής ακτής, πολλά από τα οποία έχουν στερέψει. Επίσης, έχει διασπαρθεί σε πολλές περιοχές του νησιού, ακόμη και τεχνητές δεξαμενές (π.χ. Αγία Ελεούσα). Δεν είναι σίγουρο αν η σημερινή του εξάπλωση είναι αυθεντική ή αν προέρχεται από διασπορά. Συγγενικοί πληθυσμοί υπάρχουν και σε περιοχές της απέναντι ασιατικής ακτής. Οι ανεξάρτητοι πληθυσμοί του νησιού παρουσιάζουν συντάξεις πολύ μεγάλες αυξομειώσεις. Από τους 4 υποπληθυσμούς μόνο οι 2 είναι πιθανώς αυτόχθονες (Καλαβάρδα, Γαδουράς). Και αυτοί όμως ενδέχεται να έχουν αναμειχθεί με άλλους. Σε περιόδους μεγάλης και παρατεταμένης ξηρασίας οι πληθυσμοί επανιδρύονται ταχύτατα από μικρό αριθμό ατόμων. Όμως η διαδικασία αυτή διέρχεται δια του φαινομένου της στενωπού. Γενικά πάντως ο πληθυσμός του εμφανίζει μείωση.

113

Ποσοστό του πληθυσμού του είδους που βρίσκεται στην Ελλάδα: 100%

Οικολογία: Το είδος εμφανίζει σαφή ρεόφιλο χαρακτήρα. Εντούτοις επιβιώνει χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα και σε περιβάλλον ήρεμων νερών. Τρέφεται με μικρο-ασπόνδυλα και μικρόφυτα. Φαίνεται πως η αναπαραγωγή του είναι τμηματική και λαμβάνει χώρα από τον Απρίλιο έως τον Οκτώβριο περίπου. Τα αβγά του είναι κολλώδην.

Απειλές: Ανεπάρκεια νερού και ρύπανση.

Μέτρα διατήρησης που υπάρχουν: Το γκιζάνι προστατεύεται από την εθνική νομοθεσία (Π.Δ. 67/1981), ενώ συμπεριλαμβάνεται και στο παράρτημα II της Οδηγίας των Οικοτόπων (92/43/EOK).

Μέτρα διατήρησης που απαιτούνται: Η διαχείριση του είδους έχει γίνει στα πλαίσια ειδικού προγράμματος Life, από το οποίο πρόκυψαν διάφορα έργα, όπως είναι το Ειδικό Καταφύγιο του Λουτάνη, κοντά στην Αρχίπολη, η υδατοδεξαμενή της Αγίας Ελεούσας και το Πάρκο της Ψίνθου. Σήμερα το είδος φαίνεται να έχει διαφύγει τον κίνδυνο αφανισμού, ιδιαίτερα επειδή οι πληθυσμοί του Γαδουρά, των Επτά Πηγών και της Απολλακιάς, αν και πιθανώς δεν είναι αυτόχθονες, διαθέτουν μεγάλο ζωτικό χώρο στις μικρές φραγμαλίμνες ή υδατοδεξαμενές που έχουν δημιουργηθεί. Ο πληθυσμός της Καλαβάρδας (δυτικός υδροκρίτης) είναι ο πλέον απειλούμενος, ενώ οι πληθυσμοί στους Μύλους Κοσκινούς και στο Μανδράκι, καθώς και μερικοί άλλοι (ανατολικός υδροκρίτης), έχουν εκλείψει.